

[K. B. Andersen.]

vi kommer til de punkter, hvor vi virkelig trænger til reformtanker, så kniber det, så bliver ministeren mere forsigtig, end rimeligt er, både over for den pædagogiske udvikling, vi er midt i, og over for de børn, der skal nyde godt af en skoleuddannelse i de kommende år. Jeg tænker her navnlig på ministerens forslags retningslinjer vedrørende differentiering. Det er nogle meget, meget spæde tilløb til at komme væk fra den nuværende sorteringsskole og over mod en enhedsskole med en differentiering af undervisningen i stedet for som i dag af eleverne. Men det bliver ved tilløbene. På længere sigt vil ministeren gerne være med til at begrænse en niveaudeling af eleverne, men altså ikke nu. Ministeren beroliger konservative skolefolk i alle partier med, at realeksamen indtil videre vil blive opretholdt i dens nuværende form. Vi skal altså blive ved med at inddele eleverne i egnede, måske egnede og ikke egnede, og det til trods for at det da er indlysende, at alle elever ifølge sagens natur er egnede til at få den bedst mulige undervisning, og at det, der alene kan være tale om, er, om skolen, som vi kender den i dag, måske ikke er så egnet for dem alle sammen.

Vi ved også fra de lange drøftelser om det forslag om udvidede muligheder for forsøgs-virksomhed i folkeskolen, der blev fremsat af mit parti i oktober måned, at ministeren ikke er villig til at gå så langt, som både vi og Danmarks Lærerforening ønsker. Hvordan skal vi kunne komme længere med enhedsskoletankerne, når ministeren ikke vil give grønt lys for de forsøg, der skal give erfaringer at bygge den videre udvikling på?

Et egentligt reformforslag måtte også rumme en virkelig ændring af de stadig alt for traditionelle prøveformer, der i urimelig grad bygger på det ikke særlig værdifulde: at kunne gengive et læst stof, i stedet for at give mulighed for en selvstændig og personlig anvendelse af det lærte i nogle af de nye situationer, som tilværelsen stiller os over for. En sådan virkelig reform af prøveformerne vil som en naturlig følge medføre en tilsvarende ændring af de også alt for traditionelle undervisningsformer, der mange steder arbejdes med.

Også på et andet eller tredje punkt er forslaget utilstrækkeligt til at fortjene navn

af reform: det helt afgørende problem om en indsats for at fremme elevernes trivsel i skolen er i forslaget kun nævnt i en indskudt bemærkning i forbifarten. Midt i alle frem-skridt er trivselen eller rettere den manglende trivsel på dagsordenen som aldrig før, men også det problem er stedmoderligt behandlet i ministerens forslag.

Trods de kritiske bemærkninger, som forslagets ufuldkommenhed nødvendigvis må medføre, vil jeg gerne give klart udtryk for, at de punkter, der er kommet med i forslaget, vil vi arbejde positivt med på med de reservationer, jeg allerede har nævnt over for enkelte bestemmelser i forbindelse med udvidelsen af undervisningspligten.

Vi vil også gerne være med til at stemme for de bevillinger, som forbedringerne koster. Jeg ved ikke, om regeringspartierne vil det; det må vi håbe, for ellers bliver det kun papirvedtagelser. Der ligger i øjeblikket på folketingets bord et forslag om at skære ned på statens udgifter til folkeskolen, nemlig på udgifterne til lærerlønninger; det rummer ikke samtidig forslag om forbedrede økonomiske vilkår på andre områder. Forhåbentlig vil regeringens spareiver ikke kvæle de svage spirer til en skolereform, som det foreliggende forslag trods alt rummer.

Men som allerede sagt, socialdemokratiet vil gerne medvirke til at opfordre ministeren til det, han beder os om at opfordre ham til; vi vil endda gerne opfordre ham til at fatte mod og gå endnu videre på en række punkter i retning af den reform, som forslagets titel bebuder, men som dets indhold ikke lever op til.

Jeg er glad for, at jeg for en gangs skyld har et manuskript ved hånden — hvad jeg ikke altid har — så at ministeren kan få lejlighed til at læse det, han ikke havde lejlighed til at høre under førstebehandlingen af sit eget forslag.

Ellen Strange Petersen: Det konservative folkeparti anbefaler undervisningsministerens forslag til folketingsbeslutning. Afdøde folketingsmand Niels Gottschalk-Hansen rettede for 2 år siden på den konservative folketingsgruppes vegne en forespørgsel til den daværende undervisningsminister hr. K. B. Andersen om en udvidelse af undervisningspligten. Det er vort indtryk, at